

The logo for vti, consisting of the lowercase letters 'vti' in a bold, red, sans-serif font. The 'v' and 't' are connected at the top, and the 'i' has a solid red dot above it.

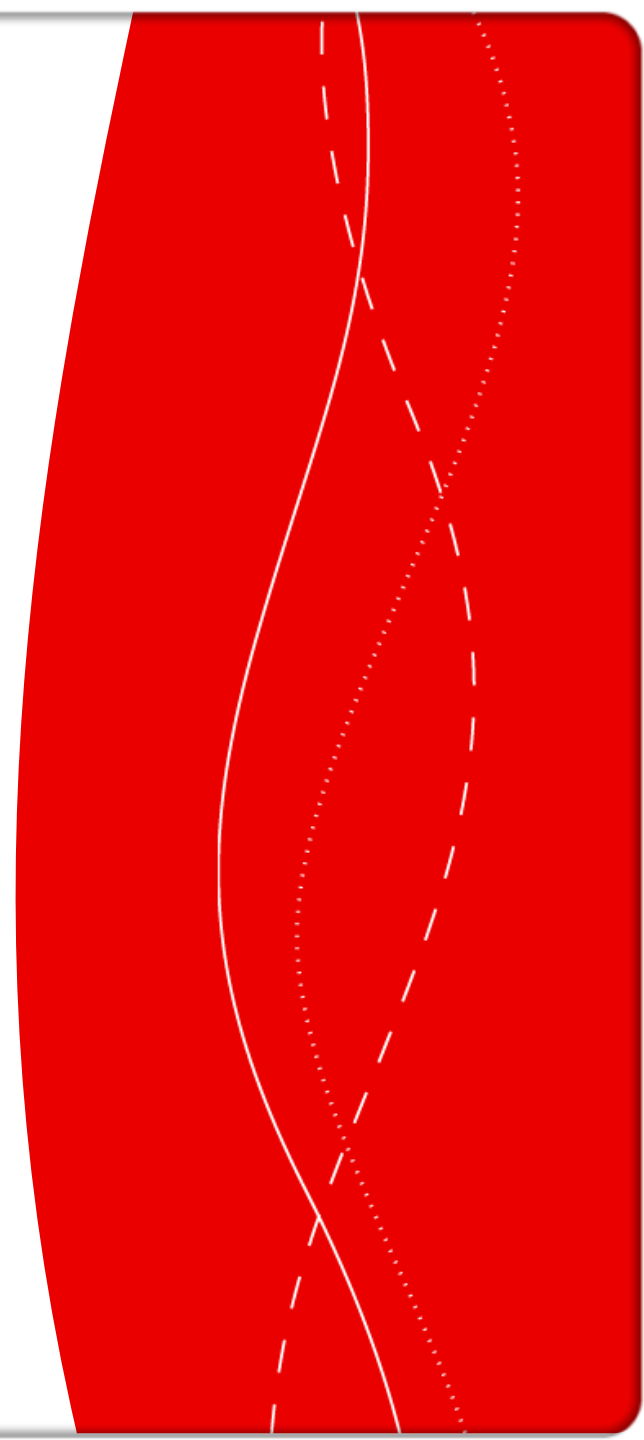
vti

Alkolås efter rattfylleri

Susanne Gustafsson

Åsa Forsman

Jonna Nyberg

Vad är alkolås efter rattfylleri?

- Möjlighet att få ett körkort med villkor om alkolås som alternativ till återkallat körkort.
- Infördes som permanent system 1 januari 2012
- Ansökan till Transportstyrelsen
- Villkorstid ett eller två år
 - Två år gäller vid grovt rattfylleri, vid återfall i rattfylleri och vid alkoholmissbruk eller -beroende
- Det villkorade körkortet gäller endast i Sverige
- Uppskattad kostnad: ca 20 000 - 40 000 kr (Körkortsportalen)

Vem kan söka och vad krävs?

- Alla som är folkbokförda i Sverige och har fått körkortet återkallat p.g.a. alkoholrattfylleribrott
- Man får ej bruka narkotikaklassade preparat
- Godkänt alkoholås och regelbunden service
- Provtagningar och läkarkontroller under villkorstiden

VTI/Hejdlösa Bilder AB

Utvärdering

De huvudsakliga frågeställningarna är:

- Hur stor andel ansöker om och får beviljat körkort med villkor om alkolås?
- Är utformningen av systemet med alkolås efter rattfylleri bra eller bör något ändras? I så fall vad?
- Hur har alkolåsen fungerat när det gäller driftsäkerhet och tömning?
- Hur påverkas personers hälsa, arbetsliv, familjeliv, sociala liv m.m.?

Utvärdering

- Pågår till och med 2017
- Består av tre delar
 - Registerstudie
 - Intervjuer
 - Enkäter
- Både de som har villkorat körkort och de som inte har det ingår i utvärderingen

VTI/Katja Kircher

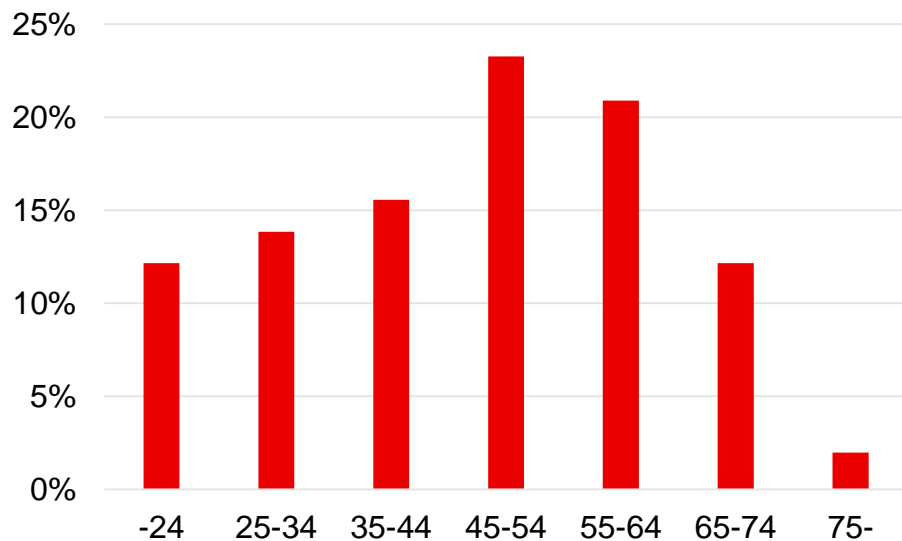
Preliminära resultat från registerstudien

- Ärenden som registrerats hos Transportstyrelsen under perioden 1 juli 2013 – 30 juni 2014.
- Totalt har **cirka 27 %** beviljats körkort med villkor om alkoholås – varav 10 % i ett år och 17 % i två år

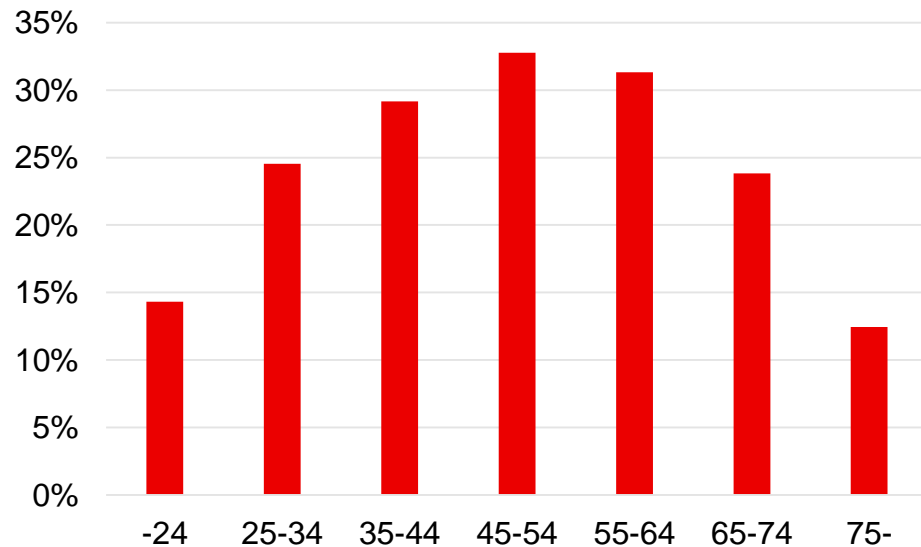
	Fördelning	Andel som beviljats körkort med villkor
Män	84 %	28 %
Kvinnor	16 %	23 %
Koncentration < 1 ‰	62 %	20 %
Koncentration > 1 ‰	38 %	38 %

Preliminära resultat från registerstudien, ålder

Fördelning

Andel som beviljats körkort med villkor

De som inte har alkoholås efter rattfylleri

Preliminära resultat från enkäter och intervjuer

Enkätstudie

April 2015

Svarsfrekvens 28 %

Svar från 408 personer:

83 % män, 17 % kvinnor, medelålder 52 år

Intervjuer med

8 män och 2 kvinnor, medelålder 53 år

VTI/Hejdlösa Bilder AB

Rattfyllerihändelsen och dess konsekvens

- 89 % körde personbil
- 97 % körde privat

Återkallat körkort:

- 64 % - 12 månaders spärrtid
- 27 % - 24 månaders spärrtid
- ca 1/3 hade spärrtid > 12 månader → måste ta nytt körkort

Straffpåföljd:

- 76 % - dagsböter

Information om alkohol efter rattfylleri

Information om alkohol efter rattfylleri (enkätsvar):

- 14 % - muntlig information av polisen
- 11 % - Transportstyrelsens broschyr av polisen
- ca 75 % - skriftlig information från Transportstyrelsen

I intervjuerna framkommer liknande resultat.

Inte minns: var i obalans på grund av rattfyllerihändelsen.

Ansökan om alkoholås efter rattfylleri

Andel	Har du ansökt om att få alkoholås?
77 %	Nej, och jag ångrar inte detta beslut
15 %	Nej, men jag ångrar att jag inte ansökte
2 %	Ja, jag ansökte och fick alkoholås beviljat
6 %	Ja, jag ansökte men fick avslag

Skäl att inte ansöka:

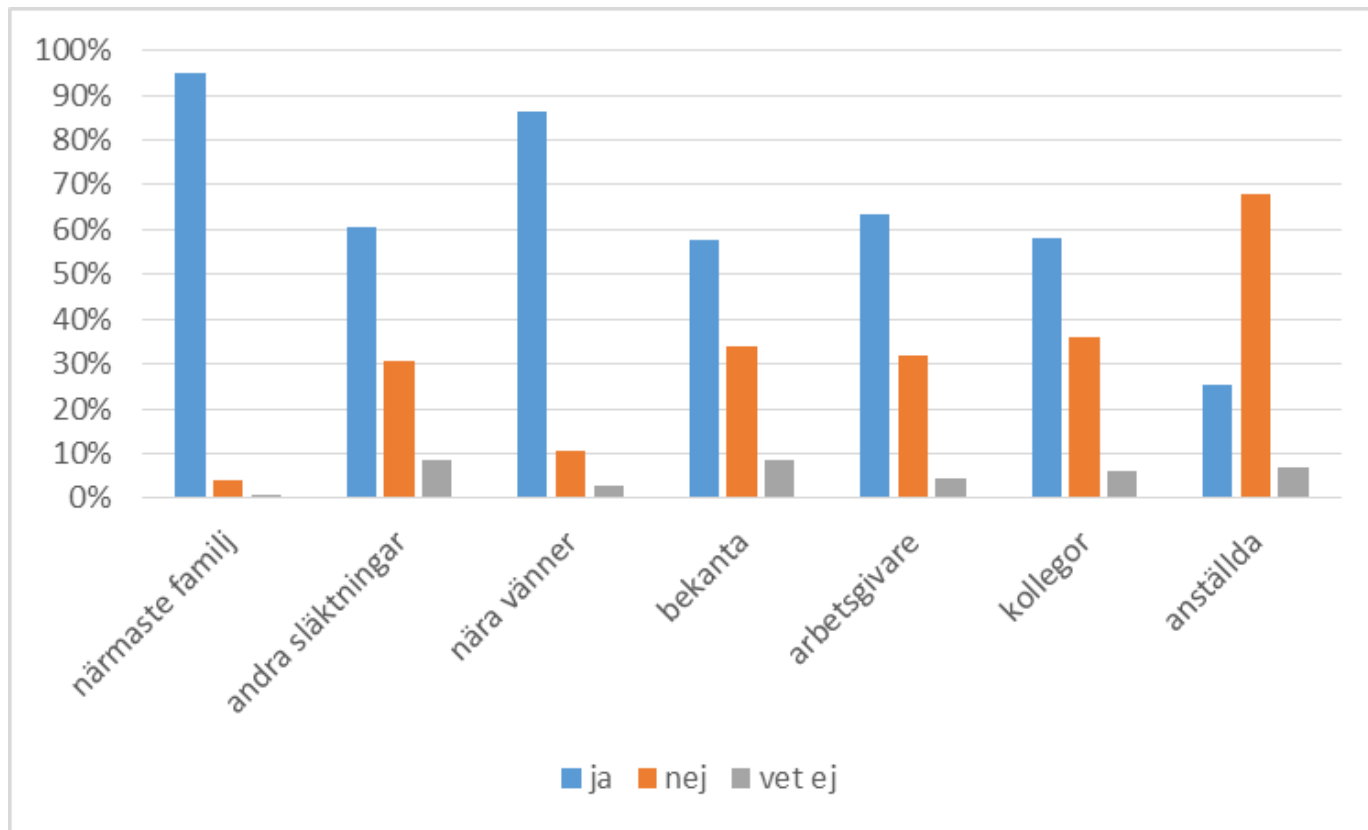
1. Det kostar för mycket att delta i alkoholåsprogrammet (63 %)
2. Har inget alkoholberoende/-missbruk, och vill inte bli "stämplad" med ett alkoholås (37 %)
3. Klarar mig bra utan körkort (26 %)

Skäl att inte ansöka om alkolås (intervjuer)

”Jag vägrade kostnaden och att jag har en gammal bil, så jag tyckte inte att det stod i proportion. /.../ För mig var det en ekonomisk spekulation att ska jag upp med dom 40 000 nu och ha ett alkolås, och så ändå vara satt på att ta prover och grejer som jag ändå måste ta om jag ska ta om körkortet... /.../ Det hade vart värre om man hade bott på landet och hade haft två mil till närmaste affär eller sådana där saker.”

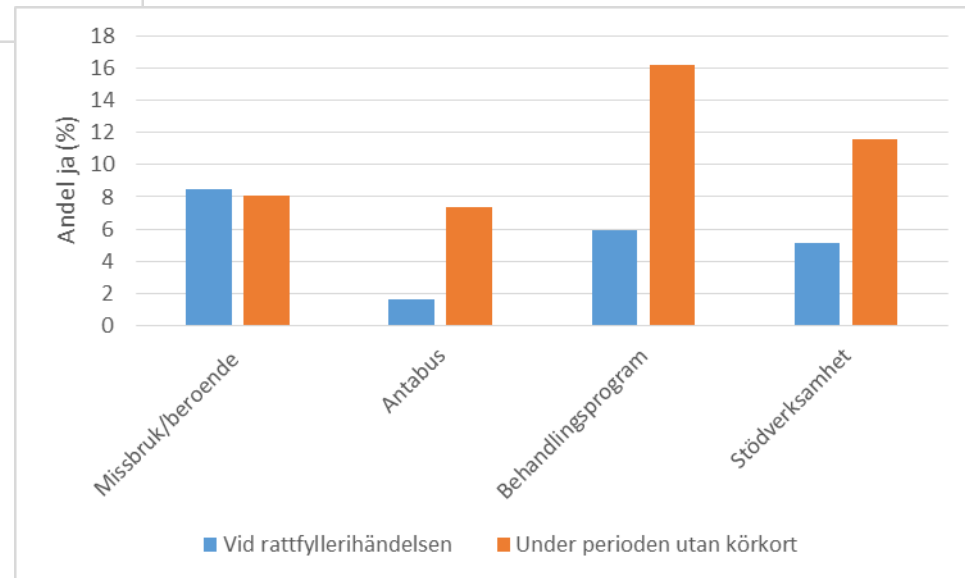
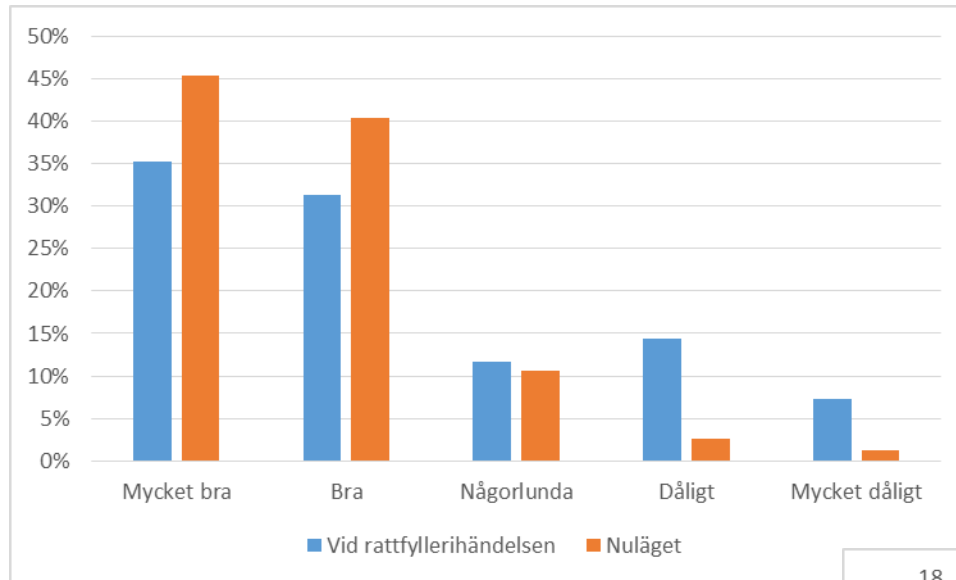
”Just då så var det väldigt mycket bara att det hade hänt. Och det tog mycket på mig, det tog mycket på mina föräldrar. Så att jag kände att ta den processen också med alkolås, ska till läkaren varje månad, det vill inte jag gå igenom. /.../ Jag är liksom ingen missbrukare. Jag bara gjorde fel grejer vid fel tillfälle. /.../ Någon stämpel som någon... alkoholist eller så. Och det är jag verkligen inte.”

Andras kännedom om rattfyllerihändelsen

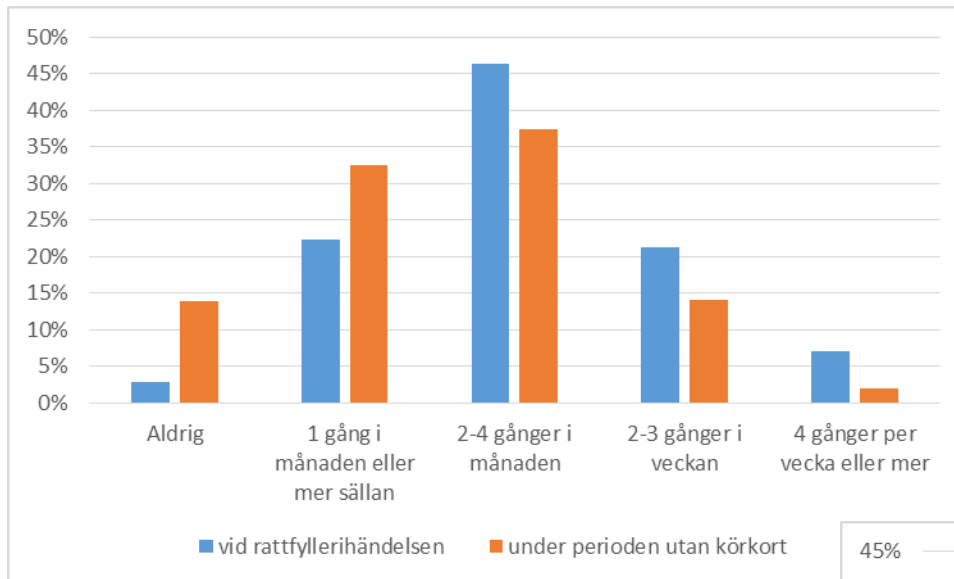

Öppenhet → stöd och förståelse (intervjuerna)

Hälsotillstånd

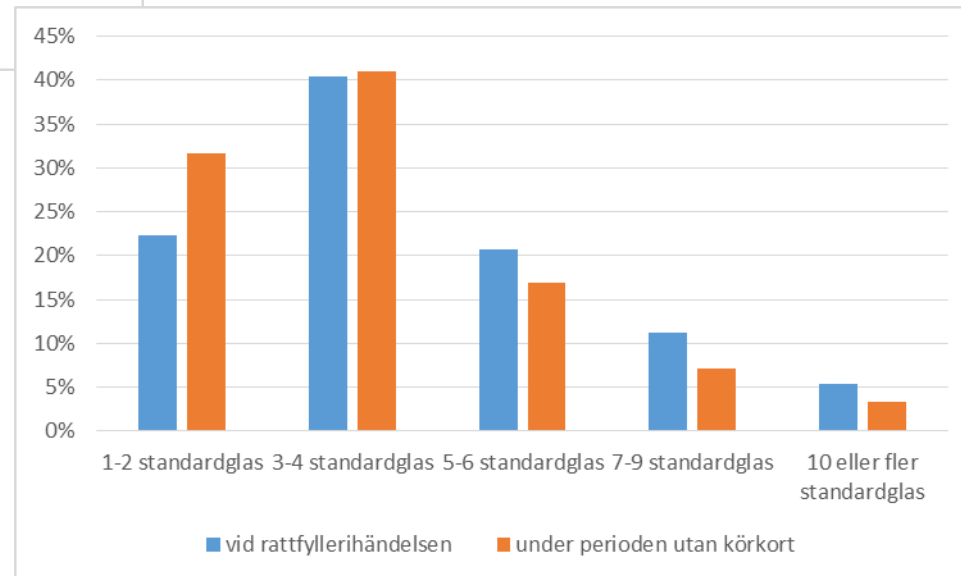

Alkoholkonsumtion

Hur ofta?

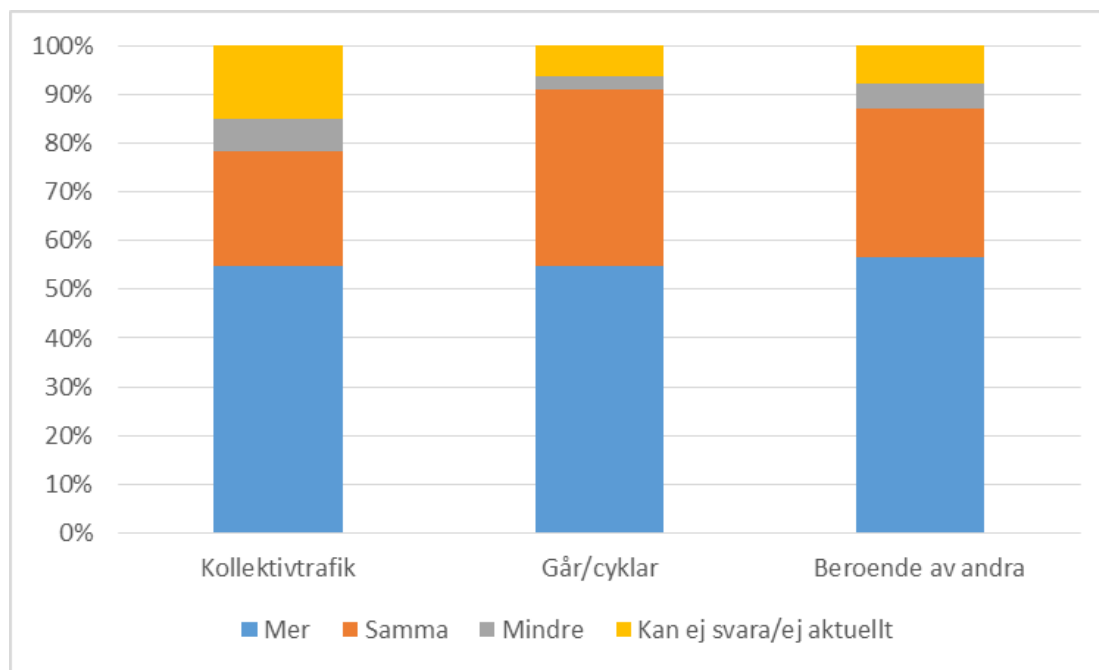
Hur mycket?

Livet utan körkort

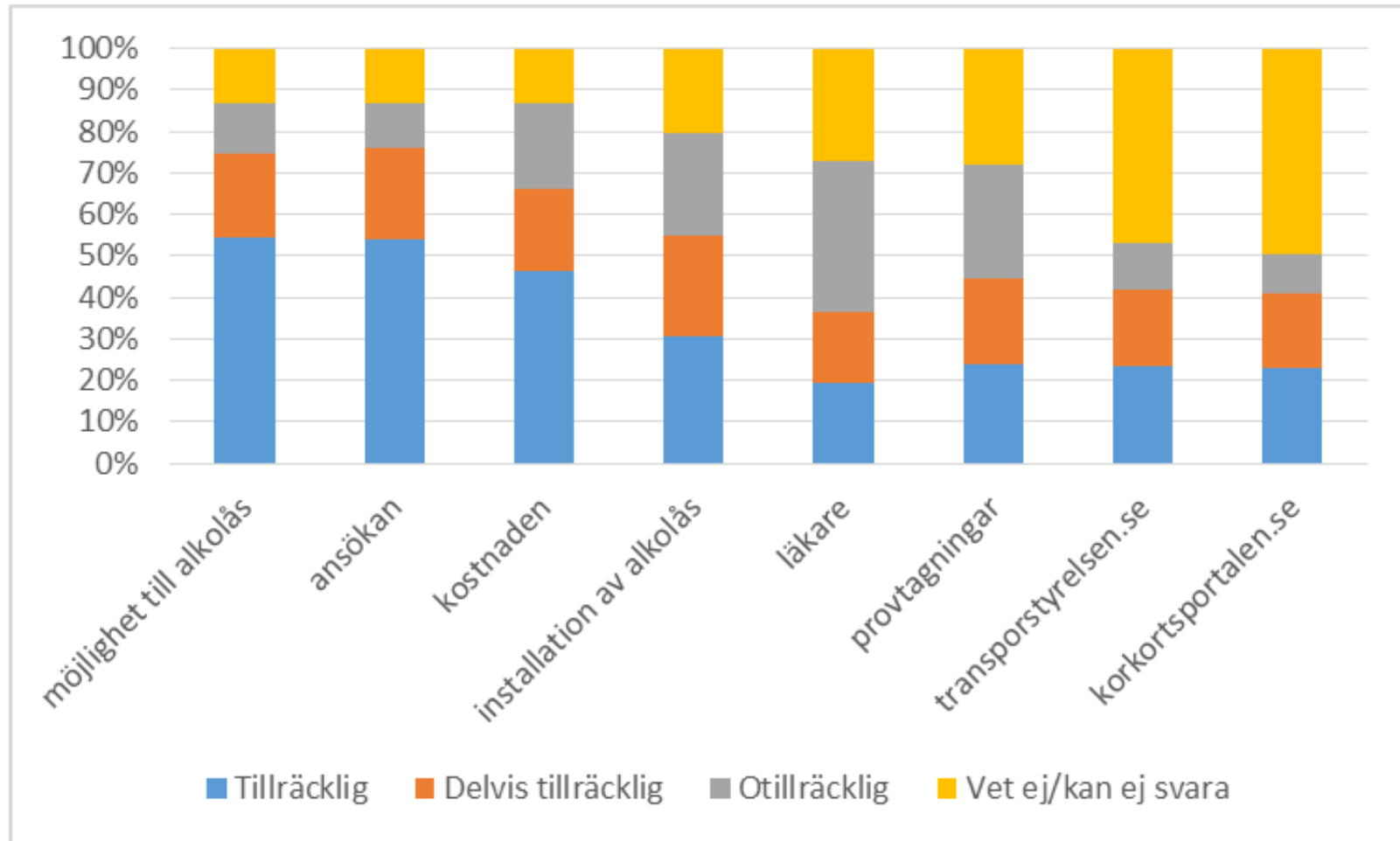
44 % upplever att de inte klarar sig bra utan körkort.

62 % upplever att det påverkat närstående negativt.

6 % har kört bil utan körkort någon gång eller flera gånger.

Alkolås efter rattfylleri - Information om/på...

Utvärderingen av Alkolås efter rattfylleri fortsätter 2016-2017.

Tack för visat intresse!

Frågor?

Kontakt:

Susanne Gustafsson, susanne.gustafsson@vti.se

Åsa Forsman, asa.forsman@vti.se